

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Medlemsmøde i Syddansk Økologi

25. Februar 2022 i Kolding

Birgit Ingvorsen | +45 23 74 37 98 | biin@icoel.dk

Fonden for **økologisk landbrug**

Emner

- Nye EU-regler, ny økologibekendtgørelse og ny vejledning fra 1. januar 2022
 - Certificering og omlægning
 - N-fikserende og C-lagrende afgrøder
 - Erklæring ved brug af ikke-økologisk gødning
 - OrganicXseeds, omlægningsfrø m.v.
- CAP-reform og 1-årigt øko-tilskud fra 1. januar 2023

Nye EU-regler, ny økologibekendtgørelse og ny vejledning

- EU-forordning 2018/848 og en lang række gennemførselsbestemmelser, er trådt i kraft 1. januar 2022
- Ny økologibekendtgørelse er trådt i kraft 1. januar 2022
- Ny Økologivejledningen blev sendt ud i december 2021 Vejledning 2022 - Landbrugsstyrelsen (lbst.dk)
 - Retteblad fra december 2021
 - Ny udgave kommer i marts 2022

Bilagsoversigt

- Bilag 1. Produkter, der i særlige tilfælde kan bruges til plantebeskyttelse på økologiske afgrøder
- Bilag 2. Liste over ikke-økologiske gødningsstoffer og jordforbedringsmidler
- Bilag 2.1 Dokumentation for anvendelse af bilag 2 produkter
- Bilag 3. Liste over tilladte ikke-økologiske foderstoffer
- Bilag 4. Liste over tilladte ikke-økologiske rengøringsmidler
- Bilag 5. Oversigt over reglerne for behandling i økologiske besætninger
- Bilag 6. Tilskudsordninger under Landdistriktsprogram 2000-2006, 2007-2013 og 2014-2020 og 2021 til fremme af natur og miljø
- Bilag 7. Skala til vurdering af rejse-sig-adfærd hos kvæg
- Bilag 8. Dimensioner til sengebåse til malkekvæg
- Bilag 9. Eksempel på rengøringsprocedure
- Bilag 10. Godt at vide om økologikontrollen
- Bilag 11. Uddybende om rengøring
- Bilag 12. Liste over afgrødekoder der opfylder sædskiftekravene
- Bilag 13. Definitionsliste

Økologi-Certificering – i stedet for autorisation

- I praksis er det dog det samme. Formelt gælder certificeringen for et år ad gangen og skal "forlænges" hvert år ved at indsende Fællesskemaet
- Autorisationsnummeret bliver til et "økologi-certificeringsnummer"
- Omlægning af hele bedriften inden for 2 år – i stedet for 4 kalenderår
- Hesteordning forsvinder – men heste kan holdes som "selskabsdyr" – så mange du vil
- OrganicXlivestock.dk – ny husdyrdatabase for alle dyrearter, hvor økologiske avlsdyr oprettes. Databasen tjekkes og der skal søges dispensation ved alle indkøb af ikke-økologiske dyr.
- Ændringer ift. husdyrproduktion osv.

Nye sædskiftekrav i EU-reglerne fra 1. januar 2022

Hovedregler/-principper:

- Du skal bevare og forøge jordens frugtbarhed og biologiske aktivitet, ved at:
 - Dyrke bælgplanter og andre planter til grøngødning.
 - Sørge for et hensigtsmæssigt flerårigt sædskifte.
 - Tilføre husdyrgødning fra økologisk husdyrproduktion, helst komposteret.
 - Tilføre andet organisk materiale fra økologisk produktion, helst komposteret.

OBS bilag 1 er blevet til bilag 2 – men indholdet ift. tilladte ikke-økologisk gødnings- og jordforbedringsmidler ændres ikke i første omgang

Min. 20 % kvælstoffikserende hoved- /mellem-/efterafrøder i sædskiftet (omdriftsareal)

- En afgrøde der udelukkende består af arter fra ærteblomstfamilien (kløver-/bælgsædsarter).
- Korn- og bælgsædsblandinger med mere end 50 % bælgsæd (antal frø) i blandingen
- Kløvergræs hvor bælgplanterne udgør minimum 15 pct. af frøene i blandingen (alle anbefalede frøblandinger er OK)
- Det skal fremgå af den årlige indberetning

Sædskiftekrav i Brancheanbefaling for kvæg er faldet væk 1. januar 2022.

Bælgafgrøder i sædskiftet

- Kravet kan kun opfyldes en gang på samme mark i samme vækstsæson
- Det tæller fx ikke dobbelt at have byg/ært eller ren ært efterfulgt af en kløvergræs/kløver som udlæg/efterafrøde
- Afgrøder der udelukkende består af arter fra ærteblomstfamilien er f.eks. hestebønner, ærter, lupiner, kløver, lucerne mfl.
- Storfrøede arter fra ærteblomstfamilien er f.eks. hestebønner, ærter, lupiner mfl.
- Småfrøede arter fra ærteblomstfamilien er f.eks. kløver, vikke, lucerne, mfl.
- Du kan se en liste over afgrødekoder, der opfylder kravet, i bilag 12 (pt. er der fejl i bilaget, men Mark online er opdateret)

Min. 50 % kulstof-lagrende (C+) afgrøder i produktionsarealet (indberettet areal med omlægningsdato)

- Græs, græsblandinger, kløver og lucerne permanent eller i omdrift
- Udlæg af græs, græsblandinger, kløver, og mellem-/efterafrøder
- Energiafgrøder, skovkulturer, frugttræer og buske med bunddække af græs.
- Energiafgrøder fx pil/poppel/el
- Skovkulturer >0,5 ha og min. 20 m i bredden. Inkl. skovlandbrug, juletræer, pyntegrønt og anden skovdrift
- Levende hegn, hvis de er indberettet som produktionsareal

Fællesskema 2022 har en ny kolonne til N-fiks. og C+ efterafgrøder og udlæg

Økologi - markplan

Mark	Markblok	Afgrøede	Areal fra markkort	Dyrket i lukket system, pottes eller container	Omlægningsdato	Indseelse af FS sidste år	Nedsat omlægningsstid	Konventionelt dyrket inden 31. dec. 2021	Konventionel drift inden 31. dec. 2021	Grøn krav	Autorisationsnummer	Efterafgrøder udlæg
G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	G11	G12	G13
1-C	688187	1 Vårbyg	151,7		dd-mm-åååå	☐	Vælg...	☐	dd-mm-åååå	☐		vælg...
2-C	68918E	3 Vårhavre	5,52		dd-mm-åååå	☐	Vælg...	☐	dd-mm-åååå	☐		vælg...
		Sum	157,31 ha			0,00 ha		0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha		

	Rullemenu i kolonne G13	Tæller som kulstoflagrede afgrøder	Tæller som bælgafgrøder
1	Ingen efterafgrøde eller udlæg	0	0
2	Efterafgrøde, som ikke er en bælgafgrøde	1	0
3	Efterafgrøde, som er en bælgafgrøde	1	1
4	Udlæg, som ikke er bælgafgrøde	1	0
5	Udlæg, som er bælgafgrøde	1	1

Udvidet dokumentation og erklæring om brug af ikke-økologisk gødning

- **Tilladte ikke-økologiske gødningsmidler**
 - Fremgår af bilag 2 i vejledning om økologisk jordbrugsproduktion med angivelse af evt. betingelser
 - Krav til dokumentation for behov på bedriften (kvoteberegning)
- **Fra 1. januar 2022 er kravene udvidet**
 - Dokumentere, hvorfor det ikke er muligt at skaffe nok økologisk gødning
 - Udfylde en årlig erklæring om hvorfor det ikke er muligt at skaffe (nok) økologisk gødning

Det er ikke tilladt at afsætte gødning fra bedriften og i stedet købe tilsvarende ikke-økologisk gødning.

NY: Erklæring om anvendelse af ikke-økologisk gødning

- Eksterne inputs skal begrænses mest muligt
- Mindst mulig import af ikke-økologisk gødning
- Ved behov for ikke-økologisk gødning, skal du erklære (forklare), at du ikke kan skaffe (nok) økologisk gødning.
- "Du skal vise, at du har gjort dig rimelige bestræbelser på at skaffe gødningen"
- A1 og/eller A2 i blanket "Erklæring om anvendelse af ikke-økologisk gødning" udfyldes. Blanketten kan hentes på LBST.dk

- Som hidtil:
 - Bilag på modtaget ikke-økologisk husdyrgødning
 - Fremgå af logbog for planteavl
 - X i fællesskemaet via Tast selv, hvis du ønsker at bruge ikke-økologisk gødning – uanset mængde

Blanketten ”Erklæring ved behov for ikke-økologisk gødning”

Erklæring ved behov for ikke-økologisk gødning i planperioden 2021-2022	
Denne erklæring skal udfyldes, hvis du anvender ikke-økologisk kvælstofholdig gødning, som er listet i Økologivejledningens Bilag 2. Den skal også udfyldes, hvis du afsætter egen økologisk gødning og modtager ikke-økologisk gødning, herunder også afgasset biomasse. Erklæringen skal fremvises i forbindelse med økologikontrollen. A.1: Skal udfyldes, når du anvender ikke-økologisk gødning. A.2: Skal udfyldes, når du anvender ikke-økologisk afgasset biomasse. B.1: Skal udfyldes, hvis du afsætter egen økologisk gødning og i stedet anvender ikke-økologisk gødning. B.2: Skal udfyldes, hvis du afsætter egen økologisk gødning og i stedet anvender ikke-økologisk afgasset biomasse.	
	Angiv din begrundelse her
A.1 Der er ikke anvendt økologisk gødning	
A.2 Aftale med biogasanlæg om at modtage ikke-økologisk afgasset biomasse	
B.1 Behov for at afsætte egen økologisk gødning og anvende ikke-økologisk gødning	
B.2 Behov for at afsætte egen økologisk gødning og modtage ikke-økologisk afgasset biomasse	
Certificeringsnr:	Dato:

- Skal fremvises ved økologikontrol

Begrundelsespyramide: Hjælperedskab til udfyldelse af "Erklæring ved behov for ikke-økologisk gødning"

Udgangspunktet er planternes behov, set i sammenhæng med forholdene på din bedrift/i din produktion.

Økonomi

Kan aldrig stå alene

Klima/recirkulering

Anvendelse af afgasset biomasse

Kan som udgangspunkt ikke stå alene

Forholdene på din bedrift

Management – samarbejde

Beliggenhed – tilgængelighed

Kan som udgangspunkt ikke stå alene

Landbrugsfaglige begrundelser

Næringsstofsammensætning

Kulstofindhold

Plantetilgængelighed

Husk at sædskiftet også bidrager med gødning

Begrundelsespyramiden kommer med i økologivejledningen pr. 1. marts 2022

OrganicXseeds og ændringer ift. omlægningsfrø m.v.

- Økologiske frø skal anvendes frem for omlægningsfrø
- Frø fra marker i 1. omlægningsår kan ikke længere anvendes (overgangsperiode i 2022)
- Mængde af udsæd angives (ikke oprettet endnu)
- Flere afgrøder skal i kategori 1, hvor der ikke er mulighed for dispensation – som udgangspunkt
- Min. 70 % øko-frø i græsblandinger (DK har nu næsten 100 % øko-frø i kløvergræsblandinger)
- 100% økologisk frø i 2036
- Nye regler for småplanter – afventer afklaring i EU

The screenshot shows the homepage of the OrganicXseeds Danish database. At the top, the logo 'organicXseeds' is displayed in blue. Below it, there are two search sections: 'Hurtig søgning' (Quick search) with input fields for 'Afgrøde' (Crop) and 'Sort' (Variety), and 'Kategorisøgning' (Category search) with a dropdown menu labeled 'Vælg kategori'. A blue arrow button is next to the 'Sort' field. Below the search sections, a large orange heading reads 'Velkommen til OrganicXseeds Danmarks officielle danske database over tilgængelige økologiske frø' (Welcome to OrganicXseeds Denmark's official Danish database of available organic seeds). The text below explains that this database is a requirement of EU Regulation (EF) no. 834/2007 and 889/2008 for the use of organic seeds and planting potatoes in organic agriculture, and that it is a collaboration between the Danish Agricultural Agency and FiBL. It also states that the homepage is designed for ecologists to find seed companies that sell certified organic material, and that if a variety is not available, users should contact the Danish Agricultural Agency before buying non-organic material. A note mentions that the database is updated as best as possible, but occasional errors regarding the availability of varieties on 'jordbrugs' (farming) cannot be held responsible for the use of seeds and chosen varieties. Finally, it asks seed suppliers to register on organicXseeds and send an email to 'jordbrugskontrol@lbst.dk' if they are not registered.

organicXseeds

Hurtig søgning

Afgrøde

Sort

Kategorisøgning

Vælg kategori

Velkommen til OrganicXseeds Danmarks officielle danske database over tilgængelige økologiske frø

Denne database er et krav i EU-forordning (EF) nr. 834/2007 og 889/2008 til brugen af frø og læggekartofler i økologisk landbrug. Databasen er et samarbejde mellem Landbrugsstyrelsen og FiBL.

Hjemmesiden er designet til at blive brugt af økologer til at finde økologiske frøfirmaer der ønsker at sælge certificeret økologisk materiale. Hvis du finder, at de sorter, du har brug for, ikke er tilgængelige, skal du kontakte Landbrugsstyrelsen før du køber ikke-økologiske materiale.

Vi vil gøre vores bedste for at holde databasen så opdateret som muligt, men eventuelle fejl vedrørende tilgængeligheden af sorter på [jordbrugs](#) kan ikke holdes ansvarlige for det anvendte frø og de valgte sorter.

Hvis du er et frøleverandør, der sælger økologiske frø i erhvervsma-
asse ikke er registreret på organicXseeds, så send venligst en mail til jordbrugskontrol@lbst.dk.

Muligheder for økologer i ECO-sceme i 2023

CAP-strategisk plan til Kommissionen inden nytår 2022

Godkendelse af plan fra Kommissionen

1. januar 2023 – ny landbrugspolitik træder i kraft

Basis-indkomststøtte – BISS – 9 GLM-krav

1. Opretholdelse af permanente græsarealer – må højst falde med 5 pct. ifht. referenceåret 2018 - **økologer er ikke undtaget**
2. Minimum beskyttelse af vådområder og tørveområder
3. Forbud mod afbrænding af stubmarker
4. Anlæggelse af 3 meter bræmmer langs vandløb – **udvidelse af 2 m bræmmer**
5. Egned jordbearbejdning eller andre egnede dyrkningsteknikker til mindske af risikoen for jordforringelse, under hensyntagen til hældning.
6. Minimum 60 % plantedække i de mest følsomme perioder – **efterår 2023**
7. Årlig afgrødevariation – **økologer er undtaget**
8. Udlægning af mindst 4 pct. ikke-produktive elementer
9. Forbud mod omlægning af permanent græsarealer i Natura 2000-områder

GLM 8: udlægning af mindst 4 pct. ikke-produktive arealer,

bevarelse af landskabstræk og forbud mod klipning af hække og træer i fuglenes yngletid

- Krav om mindst 4 pct. af **omdriftsarealet** består af:
 - Brak eller Markbræmmer, inkl. 3 meter bræmmer efter GLM4
 - Nyetablerede småbiotoper
 - Eksisterende markkrat (huller i marken).
 - GLM-søer og fortidsminder
 - **Efterafgrøder/græsudlæg kan ikke anvendes!**
 - **Læhegn indgår ikke**
- Må ikke inddrages til landbrugsaktivitet i hele kalenderåret – **dog må markkrat, GLM-søer og fortidsminder afgræsses!**
- Skal indtegnes på kort
- Ingen undtages kravet – dvs. **gælder også for økologiske bedrifter og mindre bedrifter**

6 eco-schemes i den danske CAP-plan 2023-27: bio-ordninger

Eco-scheme	FORVENTET tilskudsniveau, kr./ha	
Økologisk arealtilskud	Basis:870 kr. N-tillæg: 650 kr. Frugt/bær:4.000 kr. Omlægning: 1600 kr. til alle nye marker	Erstatter 3- og 5- årig LDP-ordning, når tilsagn udløber senest i 2025 Krav om økologisk drift i hele kalenderåret - 1/1 til 31/12 <i>Kan kombineres med Miljø og klimavenligt græs og Planter på samme mark</i>
Miljø- og klimavenligt græs	1.500 kr. (750 kr. i 2027)	Kan søges til støtteberettigede græsarealer ældre end 2 år - også permanent græs Græs udlagt i renbestand om foråret tæller med som år 1 Arealer med pløjeforbud (§3-arealer, tilsagnsarealer, våd-/lavbundsområder....) eller med høj naturværdi (HNV>5 og arealer i særligt udpegede Natura 2000-områder) kan ikke søge tilskuddet
Ekstensivering med slæt	3.526 kr.	Udpegede kulstofrige arealer og arealer i ådale kan søge tilskuddet. §3-arealer og andre arealer med gødningsforbud, kan ikke få tilskuddet. Kan søges til omdriftsgræs - krav om årligt slæt, dvs. græs skal fjernes (<i>må ikke afgræsses</i>) Ingen gødskning – dvs. ikke harmoniareal
Planter	773 – 1160 kr.	Kan søges til arealer med disse afgrøder, hvis den/de udgør mindst 5 pct. af omdriftsarealet: Frugt og bær, grøntsager, oliefrø (ikke raps), visse bælgssæd, rodfrugter, hør og hamp samt Kartofler og bedriften har en ekstra afgrødekategori ud over kravet om flere afgrøder i GLM7, der udgør mindst 5 pct.
Biodiversitet og bæredygtighed	2.740 kr.	Brak, markbræmmer og småbiotoper udover 4% i GLM 8-kravet. Småbiotoper kan etableres på både omdrifts og ikke-omdriftsarealer – dog ikke §3. Ikke til arealer med høj naturværdi (HNV>5 og arealer i særligt udpegede Natura 2000)
Målrettet reg.	700-950 kr.	Først fra 2026 (LDP-ordning til 2025)

**Ansøgningsrunde 2022 for
nye tillæg til Økologisk
arealtilskud samt tilsagn til
Pleje af græs og
naturarealer
1. juli – 30. september 2022**

Tak for opmærksomheden

